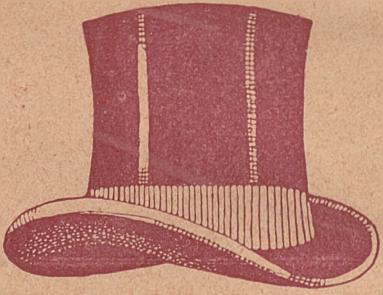
PANE

ROK 1910. BEZPŁATNIE.

Zdzisław Zdanowicz

Kraków,

ulica Sławkowska L. 3, Telefon 516.

Magazyn galanteryjny

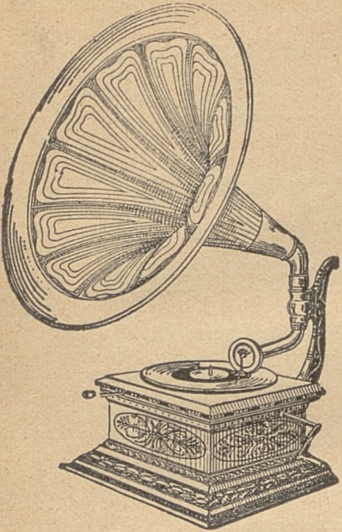
SKŁAD

Bielizny — Kapeluszy,

Obuwia amerykańskiego

i przyborów do podróży.

1910.

ZAKOPANE

WYDAWNICTWO SUBWENCYONOWANE
PRZEZ KOM. KLIMATYCZNĄ
WYDAWNICTWA ROK 4-TY.
NAKŁAD 6.000 EGZEMPLARZY.

WŁASNOŚĆ KANTORU WYMIANY I DOMU
KOM. W. ŚWIEPRAWSKI W ZAKOPANEM.

Kraków 1910. — Czcionkami drukarni „Czasu“.

Prosimy zabierać na własność.

Zakopane jako uzdrowisko.

Podał Dr JÓZEF ŻYCHOŃ, lek. St. klimat.

Już przed 25 laty wyłączyły nasze Władze krajowe najlepiej położoną część administracyjnej gminy Zakopane na uzdrowisko i w czasie tym nie szczędziły trudów, a nawet i pieniężnych wkładów, by z »zakopanej« wioski góralskiej tworzyć miejscowość leczniczą. Na ogromnej Zakopanego przestrzeni, przy jego naturalnej biedzie, pomoc ta, chociaż stosunkowo wydatna, nie zrobiła jeszcze wszystkiego, ale przecież nie ma roku, by postęp się nie zaznaczył, nie mówiąc już o inwestycyach na wielką skalę, jak wodociąg, kolej z Chabówki, uregulowanie potoku Bystrego, lub nowe ulice, lub droga do Morskiego Oka. Sprawa kanalizacyi jest w toku, gdyż Wydział Krajowy przygotowuje już jej plany, koło oświetlenia elektrycznego krząta się gmina nasza, a wspólnie z Komisyą klimatyczną pracuje też ona nad stworzeniem dużego, publicznego parku.

To, co już jest, powstało w tem ćwierćwieczu, a zejdzie z pewnością znaczna część następnego, nim powstanie reszta, ale mimo zupełnej swej niezasobności, pokona powoli nasza gmina wszystkie finansowe trudności bo z dniem każdym miejscowa ludność zaczyna coraz lepiej rozumieć i uznawać konieczność tych inwestycyi, które się przecież w przyszłości sowicie opłacą.

Dwa wytknięto rozwojowi Zakopanego kierunki, bo przyrodnicze jego własności sprowadzają tu coraz liczniejsze szeregi szukających ratunku przedewszystkiem w chorobach płucnych, a okalające nas Tatry budzą sporty i ściągają turystów. I tych i tamtych gości cenić trzeba, myśleć o ich wygodach i z nich przedewszystkiem tworzyć rzetelną reklamę.

Położenie geograficzne (długość wschodn. od Greenwich 20^0, szerokość północn. (49^{0}18'), wzniesienie nad poziom moża (900—1000 m), osłona od zimnych wiatrów (Gubałówka), przepuszczalność gruntu, nadają klimatowi naszemu cechy klimatu górskiego.

Klimat ten hartuje organizm i podnieca przemianę materyi.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych: w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i w dalszych stadyach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w nieżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdrowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacyach gruźliczych ognisk kostnych, skórnych i gruczołów chłonnych i po przebyciu wszelkich chorób ostrych.

Pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządów trawienia, w szczególności ze zboczeniami czynnościowemi, zimnica, choroby, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materyi, jak otyłość i t. d. Jest to doskonała miejsco-

wość dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych i idealne miejsce wypoczynku dla zmęczonych, czy to fizyczną, czy umysłową pracą.

Kościół.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległemi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznemi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Ponieważ Zakopane jest bardzo rozległe, bo zajmujmuje 40 km², nie jest ścieśnione i zbytnio zabudowane, i pozwala przyjeżdżającemu, urządzić sobie pobyt po miejsku, lub po wiejsku.

Zakopane nadaje się do pobytu przez r o k c a ł y, i dlatego stara się Komisya klimatyczna zapewnić przyjeżdżającym o każdej porze te same udogodnienia. Co raz lepsze połączenia kolejowe, przez cały rok kursujące wagony I i II kl. między Krakowem a Zakopanem, w sezonie letnim zaś całe pociągi, skrapianie dokładne dróg i ulic latem, a oczyszczanie chodników ze śniegu zimą, coraz większa

ilość hoteli, pensyonatów, willi domów do wynajęcia, na zimę zaopatrzonych i coraz lepiej stawianych i urządzanych, oświetlenie ulic przez cały rok jednakowe, coraz większa ilość lekarzy, stale w Zakopanem osiadłych, przekształcają Zakopane na uzdrowisko z naszych jedyne, przez cały rok otwarte.

Zakopane posiada od lat czterech własny, doskonale zbudowany wodociąg, sprawa zaś kanalizacyi, tak koniecznej dla Zakopanego, jest na dobrej drodze, tak, że z pomocą Rządu i Kraju z pewnością w niedalekiej przyszłości przeprowadzoną zostanie.

Tymczasem czyszczenie Zakopanego odbywa się według obowiązującej już obecnie ustawy z całą dokładnością, z pomocą przedsiębiorstwa. Ustępy urządza się systemem beczułek ruchomych na torfie, na podwórzach i przy ulicach ustawia się skrzynie na śmiecie. Zawartość beczułek i skrzyń wywozi się poza Zakopane.

Posiadamy kilka wygodnie urządzonych hoteli i hoteli-pensyonatów, kilka dobrych restauracyj, rzeźnię gminną, piekarnie, mleczarnie (mleko Miecznikowa), aptekę, 2 drogueryе i kilka handli wiktuałów, bogato zaopatrzonych. Pozatem mamy blisko 50 pensyonatów i kilkadziesiąt willi i domów, odpowiednio urządzonych. Wymagamy, by były one połączone z wodociągiem, by miały łazienkę, by urządzenia wewnętrzne pozwalały na łatwe ich oczyszczenie, względnie odkażenie. Po wszystkich gościach, mieszkających w Zakopanem zimą w pensyonatach, przeprowadzamy odkażenie parą formalinową, do czego posiadamy 4 aparaty Baumana i odpowiednio wyszkoloną służbę. Pozatem wszyscy lekarze, ordynujący w Zakopanem są obowiązani donosić lekarzowi Stacyi klim. o spostrzeżonych przez siebie wypadkach chorób

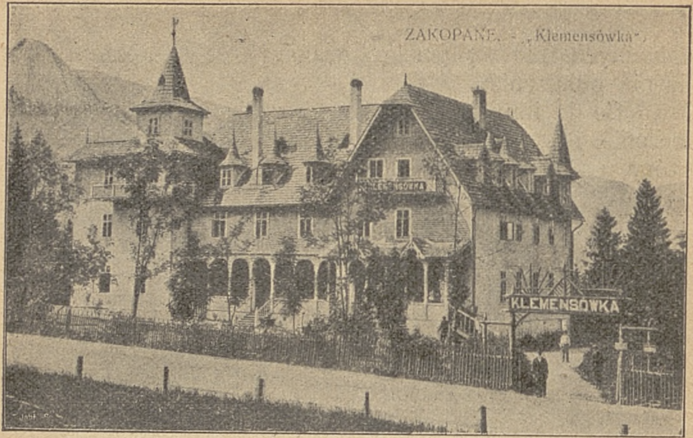
zakaźnych (nie wyłączając gruźlicy) celem przeprowadzenia odkażenia.

Co do innych chorób zakaźnych, to z reguły leczenie ich przeprowadzamy w miejscowym szpitalu, który posiada osobny oddział izolacyjny.

Park w Sanatoryum Dra Dłuskiego.

Z zakładów leczniczych, prócz wzorowego Sanatorym Dra K. Dłuskiego, a oddalonego od Zakopanego o 4 klm., znajduje się w Zakopanem jedno małe Sanatoryum Drowej Hawrankowej i Zakład wodoleczniczy

ZAKOPANE. — „Klemensówka".
KLEMENSÓWKA
KLEMENSÓWKA

Dra A. Chramca. Dr Jan Gawlik posiada własną chirurgiczną lecznicę. Niezamożna młodzież ucząca się mieści się w Domu zdrowia »Pomoc Bratnia«, nauczyciele i nauczycielki w swojem »Schronieniu«.

Zanim powstanie w zasadzie postanowione biuro informacyjne, wiadomości co do mieszkań i cen udziela Komisya klimatyczna.

A zatem można urządzić sobie w Zakopanem życie i wygodnie i tanio, mieszkać w Zakładach leczniczych, w hotelach, czy pensyonatach, we willach, czy chatach góralskich, według potrzeby i upodobania. Przy ścisłem przestrzeganiu odkażania mieszkań po chorych, nie należy obawiać się zarażenia się gruźlicą, nie wyszukiwać koniecznie mieszkań nowych, ale wystarczy upewnić się tylko, czy dane mieszkanie odkażonem zostało i tego zawsze wymagać. A chociaż w obecnych warunkach nie możliwym jest podział Zakopanego na Zakopane dla chorych i Zakopane dla zdrowych, chociaż obecnemu Zakopanemu wiele jeszcze brakuje do stanowiska światowej stacyi klimatycznej, to przecież idziemy stale naprzód wedle planu, na daleką przyszłość zakreślonego, a tymczasem możemy pomieścić u siebie szukających i poprawy zdrowia i rozrywek i wycieczek.

Zakopane jako stacya turystyczna

podał R. KORDYS.

Tu w górach, chmurach
Chłodno, lecz swobodno...

Zbyteczne dziś jest zupełnie pisać o zaletach i przyjemnościach zwiedzania gór. I to zarówno dla tych, co już góry widzieli, bo tym zachęty nie trzeba, jak i dla tych mieszkańców dolin, których życie związane z miastem lub wsią trzymało zdala od świata górskiego. Któż bowiem z ludzi dzisiejszych nie zetknął się z górami — jeśli nie w rzeczywistości — to w poezyi, powieści, sztuce?... Któż nie słyszał cudów o tej dziwnej krainie, gdzie u stóp niebotycznych gmachów skalnych śpią ciche wody jezior, gdzie w najgorętsze nawet lato lśnią się na szczytach białe plamy śniegów, gdzie granice są wszelkiej roślinności, gdzie panuje ciągle jeszcze wszechwładnie nieskalana

Pension „Saryusz“

Zakopane, ul. Chałubińskiego

Telefon Nr 51.

Dom nowy z komfortem i hygienicznie urządzony. Pokoje duże i słoneczne. Sala towarzyska, ogród, garage, łazienka, kanalizacya. — Konie i powozy. Cena pokoju en pension 7 do 12 kor. W sezonie zimowym ceny o 20% niższe

właściciel: A. RUMIŃSKI.

ręka człowieka przyroda?... Któżby nie pragnął choć raz w życiu ujrzeć sam tych szeroko opiewanych cudów?! Cóż tedy dziwnego, że rok w rok ciągną ze wszystkich stron tłumy ludzi w kraje górzyste, rozsypują się u ich stóp, wychodzą na ich grzbiety i deptają wierzchołki dumnych szczytów.

Z ogromnego wału gór, jaki od południa osłania ziemie polskie, najwyższe są Tatry. Jest to niewielka (w porównaniu z innemi) grupa gór skalistych, jednak o tak wybitnie alpejskim charakterze, o tak swoistej piękności i niezrównanej dzikości, że sławą swoją zajmuje dziś pierwsze po Alpach miejsce. Potężne szczyty, łączące się nawzajem wytwornemi liniami grani górskich, śmiałe turnie wzbijające się dumnie w niebo, u ich stóp ciemne oczy jezior, dziwne, wnoszące wesele w melancholię pustych dolin tatrzańskich — wszystko to wywiera na widzu niezatarte wrażenie.

. . . .

Po jednej i drugiej stronie Tatr rozsiane są liczne miejscowości. Po polskiej najbliżej gór leży Zakopane. Dzięki swemu położeniu stało się Zakopane najważniejszym punktem wyjścia dla wycieczek w Tatry, wybitnem centrum ruchu turystycznego. Niegdyś było zwiedzanie Tatr połączone ze znacznemi trudnościami; najpiękniejsze okolice gór naszych były tylko dla tych otwarte, co się nie cofali przed wysiłkiem i trudami. Dziś jest inaczej: urządzenia nowoczesnej cywilizacyi pozwolą każdemu, bez względu na wiek, siły i zdrowie podziwiać góry nie tylko z daleka, lecz dostać się w ich wnętrze, w samo serce Tatr.

Każdy, kto jedzie do Tatr, winien przedewszystkiem wiedzieć, że ta część gór naszych, którą w Zakopanem zwykliśmy Tatrami nazywać, rozpada się na dwie części: najbliższe Zakopanemu Tatry Zachodnie i dalej na wscho-

Willa „JANINA“

w Zakopanem, Krupówki,

położona w słonecznem miejscu z widokiem na Tatry, poleca pokoje z całodziennem utrzymaniem po cenach przystępnych.

Pensyonat otwarty cały rok.

Janina Ciszewska.

dzie właściwe Tatry Wysokie, których przednie straże: Swinicę i Kozi Wierch w pogodny dzień dobrze widzimy. Te dwie grupy Tatr różnią się wybitnie: Tatry Zachodnie zbudowane z wapienia, o łagodnych kształtach odznaczają się przedewszystkiem pięknością dolin i łatwą dostępnością szczytów, z których dalekie roztaczają się widoki. Prawdziwie górski, alpejski charakter posiadają dopiero granitowe Tatry Wysokie. Jedne i drugie góry przedstawiają przeto zarówno geologicznie, jak i krajobrazowo typ zupełnie odmienny. Każdy też zwiedzający Tatry, choćby najkrótszym rozporządzał czasem, powinien się starać zapoznać się zarówno z Zachodnimi, jak i Wysokimi Tatrami. Dwie takie wycieczki o zupełnie odmiennym charakterze, to — Dolina Kościeliska i Morskie Oko. Obie są dla każdego dostępne, tu i tam prowadzą świetne drogi, odpowiednie pod wszelkiego rodzaju pojazdy.

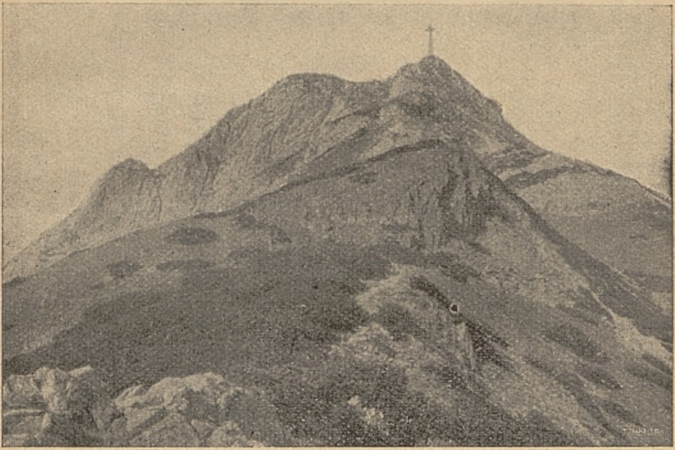
W blizkiem sąsiedztwie Zakopanego jest kilka wdzięcznych wycieczek dolinowych, gdzie również drogi jezdne prowadzą. Dolina Strążyska i Za bramką są najbardziej znane. Z dalszych wymieniamy wielką Dolinę Chochołowską w Tatrach Zachodnich i Dolinę Białej Wody w Tatrach Wysokich. Ta ostatnia cieszy się sławą najpiękniejszej doliny tatrzańskiej.

Drogi jezdne wiodą również z Zakopanego na południową (węgierską) stronę Tatr — do znanych miejscowości leczniczych, jak Smokowce (Szmeksy), Łomnica Tatrzańska, oraz do słynnych Jaskiń Bielskich i Jeziora Szczyrbskiego.

Kto pragnie wybrać się w góry pieszo, ma do wyboru olbrzymią ilość wycieczek. Najpopularniejszą, nadzwyczaj wdzięczną wycieczką jest Czarny Staw Gąsienicowy. Bardzo często uczęszczane są również Gewont (1900 m.) i Czerwone Wierchy (2128 m). Są to wycieczki zupełnie łatwe, nie nastręczające

żadnych niebezpieczeństw, ale zwyczajnie dość utrudzające.

Inny charakter posiadają wycieczki szczytowe w Tatry Wysokie. Zwiedzanie tych okolic, choćby one za łatwe uchodziły, wymaga przedewszystkiem głowy wolnej od zawrotu i znacznej wytrzymałości. Kto nie zna gór

Gewont.

zupełnie, ten nie powinien się wybierać na taką wycieczkę bez towarzysza z górami obznajomionego, lub bez przewodnika-górala. Dla osób, którym trudno o towarzystwo, a dla których wycieczki z przewodnikiem są za kosztowne, polecić można wzięcie udziału w wycieczkach zbiorowych, urządzanych i ogłaszanych w Zakopanem przez Sekcyę Turystyczną Tow. Tatrzańskiego

i Akademickie kluby turystyczne. Najbardziej znane z jednodniowych wycieczek w Tatry Wysokie są: Swinica (2306 m.), Kozi Wierch (2295 m.) i Krzyżne (2110 m.) Najsłynniejszą jest wycieczka do Morskiego Oka przez Zawrat (2158 m.), przełęcz między Świnnicą a Małym Kozim Wierchem. Od wycieczek tych znacznie trudniejsze i niebezpieczniejsze jest zwiedzenie niezmiernie pięknej Orlej Perci, t. j. szlaku górskiego wiodącego grzbietami gór udostępnionego zapomocą sztucznych urządzeń. W okolicy Morskiego Oka najbardziej znaną jest wycieczka na Rysy (2503 m.), z których roztacza się słynny widok na całe Tatry.

Kto zamierza przedsięwziąć dłuższe, kilkudniowe wyprawy w głąb Tatr i zwiedzić najwyższe szczyty, jak Gierlach (2663 m.), Łomnicę (2634 m.), Lodowy (2625 m.), Wysoką (2565 m.) i t. d., temu polecić należy przestudyowanie szczegółowych przewodników po Tatrach. Zaznaczyć wreszcie wypada, że Tatry obfitują w wielką ilość szczytów i wycieczek, których wykonanie połączone jest z nadzwyczajnemi trudnościami i niebezpieczeństwem i dostępne tylko dla taterników t. j. turystów chodzących stale i umiejętnie po górach. Dla tych jednak niniejsze wskazówki nic nowego nie przyniosą.

Pora, w której Tatry najlepiej zwiedzać można trwa od końca czerwca aż do października. We wrześniu i październiku dnie są wprawdzie krótkie, wycieczkę jednak wynagradza bajeczny spokój i cisza w górach, opustoszałych już po letnich gościach. Zimą są Tatry dla zwykłych śmiertelników niedostępne. Popularne są tylko wycieczki sankami do dolin poblizkich Zakopanemu i do Morskiego Oka (o ile to ostatnie nie jest odcięte od świata zaspami śnieżnemi). — Do podejmowania wycieczek górskich w zimie potrzebne są specyalne przybory turystyczne i umiejętność jazdy na nartach. Tę nabyć można na ćwiczeniach urządzanych

Willa „pod Matką Boską“

ZAKOPANE,

ULICA OGRODOWA L. 4.

PENSYONAT

IRENY SADOWSKIEJ

z pięknym widokiem na Tatry.

Urządzenie wygodne. — Pokoje suche, słoneczne. — Kuchnia zdrowa i smaczna. — Fortepian na miejscu.

Opieka staranna. Ceny przystępne.

w Zakopanem przez całą zimę staraniem miejscowego Oddziału narciarzy Tow. Tatrz. (biuro w Dworcu tatrzańskim).

Do ćwiczeń narciarskich nadają się szczególnie łagodne stoki Gubałówki (wzgórze na północ od Zakopanego). Tam też odpowiedni teren dla nadzwyczaj popularnej rozrywki zimowej, jaką jest saneczkarstwo.

Udostępnienie Tatr, tak jak je dziś spotykamy, wytyczenie olbrzymiej sieci ścieżek, wyznaczenie farbą szlaków przez przełęcze i szczyty, wybudowanie schronisk górskich — wszystko to jest wyłączną niemal zasługą Towarzystwa Tatrzańskiego. Dlatego moralnym obowiązkiem każdego, kto z tych urządzeń korzysta, jest zapisanie się na członka Towarzystwa Tatrzańskiego (wpisowe 2 kor., wkładka roczna 6 kor.). Członkowie otrzymują ilustrowany pamiętnik, mają 30% zniżki na linii kolei Kraków-Zakopane, około 50% zniżki od noclegów w schroniskach i 20% opust od cen potraw i napojów w schronisku przy Morskiem Oku. Adres towarzystwa: w Zakopanem: Dworzec tatrzański; w Krakowie, ul. Kolejowa 4.

W razie wypadku w górach należy zawezwać pomocy »Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego«.

Spacery i najłatwiejsze wycieczki.

Antołówka (962 m.). Wzgórze, ograniczające na wschód ul. Jagiellońską. Droga od ul. Jagiellońskiej (róg Przecznicy).

Koziniec (952 m.). Wzgórze między Bystrem a Zakopanem. Rozległy widok, najpiękniejszy przy zachodzie słońca. Na zboczu willa »Pod Jedlami« w stylu zakopiańskim. — Droga: 1) Ścieżką obok muzeum im. Chałubińskiego (15 minut) 2) Z Bystrego.

Jaszczurówka (1000 m.). Mała osada (4 klm. od Zakopanego) przy ujściu dol. Olczyskiej. Kąpiele w basenach o stałej, naturalnej ciepłocie wody 20^0 C. Latem omnibus 5 razy dziennie od hotelu pod »Gewontem«. — Droga: Od muzeum im. Chałubińskiego gościńcem prosto, później na lewo przez Bystre.

Kuźnice (1000 m.). 4 klm. od Zakopanego, punkt wyjścia na wiele wycieczek. Latem restauracya. Zakład wychowawczo-gospodarski hr. Zamoyskiej (zwiedzać można we wtorki i soboty przed południem). — Droga: od Muzeum Chałubińskiego gościńcem w górę prosto (50 min. pieszo).

Dolina Olczyska. Dolina na południe od Jaszczurówki. W dolinie źródło, wywierzysko Olczyskie, dające przeszło 1000 litr. wody na sekundę. Droga: 40 minut pieszo z Jaszczurówki obok basenów kąpielowych (znaki niebieskie).

Jaworzynka. Niewielka dolina obok Kuźnic. — Droga: Z Kuźnic od restauracyi ku wschodowi, przez most na Bystrej, na prawo. znaki czerwone. (15 min.).

Nosal (1215 m.). Wierch między dolinami Olczyską i Bystrej. Widok niezbyt rozległy, ale dość ciekawy. — Droga: 40 min. z Kuźnic od restauracyi ku wschodowi przez mostek na Bystrej i kładkę na strumieniu. Stąd w górę za znakami żółtymi do miejsca, w którem droga dzieli się, następnie za znak, białymi na szczyt.

Kalatówki. Rozległa polana z licznymi szałasami pasterskimi w pobliżu Kuźnic. — Droga: 30 minut z Kuźnic w kierunku połud. zach. za zn. biało-czerwonymi do pustelni braci Albertynów, dalej ścieżką bez znaków ku górze. (Droga za zn. biało-czerwonymi skręca w prawo ku »Ścieżce nad Reglami«).

Droga „Pod Reglami" przebiega u podnóża Regli (góry pokryte lasem) i łączy ujścia dolin: Białego, Strążyskiej, ku Dziurze, za Bramką, Małej Łąki i Kościeliskiej. Jeden z najpiękniejszych spacerów. Drogi: 1) 35 min. pieszo drogą, wiodącą do Kuźnic, do willi »Księżówka», (dawniej Adasiówka); tuż za nią na prawo początek drogi. 2) Drogami prowadzącemi do wspomnianych wyżej dolin.

Dolina Białego. Najbliższa Zakopanego. W dolinie turnia zwana kazalnicą. — Droga: 45 min. pieszo z Krupówek przez Rynek za znakami biało-czerwonymi, drogą polną do lasu. (Do tego miejsca prowadzi również droga przez ul. Kasprusie poza ostatnimi domami, na lewo, przez ławę na potoku, za zn. białymi). Lasem na drogę pod Reglami, którą postępując w prawo stajemy u wstępu do doliny.

Sarnia Skała (1374 m.), zwana także Małą Świnicą, góra między dolinami Białego i Strążyską. — Droga: z Zakopanego na Ścieżkę nad Reglami; tą ścieżką na przełęcz Czerwoną ($2^1/_2$ g.) Stąd za zn. niebieskimi 15 min. na szczyt.

Dolina Strążyska, jedna z najpiękniejszych dolin, położona u stóp Gewontu; długa 4 klm. W dolinie turnie, zwane kominami, naprzeciw nich altana Tow. Tatrzańskiego; dalej skała Jelinka z tablicą pamiątkową, potem hala z szałasami; od hali 10 minut do wodo-

Dolina Białej wody.

spadu zwanego Siklawicą (13 m. wysokości). — Droga: 45 min. pieszo do ujścia doliny przez ul. Kasprusie i dalej drogą jezdną ponad lewym brzegiem potoku.

Łysanki (1457 m.). Regiel ponad dolinami Strążyską, Za Bramką i Małej Łąki. — Droga: 2 godz. ze Strążyskiej powyżej tablicy Jelinka, od drogowskazu za zn. biało-żółtymi.

Dolina za Bramką. Mała dolinka u stóp Łysanek. — Droga: (1 godz. pieszo) ul. Kościeliską, Skibówkami do drogowskazu, stąd za zn. białymi.

„KRYWAŃ“

Pensyonat ZARUSKICH

Zakopane, ul. Ogrodowa Nr 5

dawniej w willi „ZAGÓRZE“. Obok parku Tow. tatrzańskiego, z widokiem rozległym na góry. Znacznie rozszerzony. Korytarze ogrzewane, Łazienka.

Ceny od 6 Koron.

Dolina Małej Łąki. Wielka dolina nadzwyczaj malownicza. — Droga: (1 godz. pieszo) ul. Kościeliską, Skibówkami i drogą jezdną, wiodącą do dol. Kościeliskiej, do mostu na potoku Małołąckim, stąd w bok na lewo do wąwozu, stanowiącego ujście doliny.

Dolina Kościeliska. Najpiękniejsza z dolin Tatrzańskich. W ujściu doliny skały numilitowe, dalej Brama Kantaka, a za nią restauracya. Powyżej źródło Lodowe, potem Brama Kraszewskiego z tablicą Tow. Tatrzańskiego. 2 klm. od restauracyi skała Pisana z tablicą klubu czeskich turystów i Postać rycerza wykuta w skale. Z pod Pisanej wypływa potok.

Powyżej przy drodze Mogiła górnika (stos gałęzi) i altana Tow. Tatrzańskiego im. Seweryna Goszczyńskiego, dalej krzyż Wincentego Pola. Stąd ścieżką na halę smytnią (po przejściu przez most na prawy brzeg potoku) za zn. biało-czerwonymi. Od Smytniej 45 min. za zn. biało-czerwonymi dochodzi się do stawu Smereczyńskiego.

Od Pisanej za zn. czerwono-niebieskimi idzie się do wąwozu »Krakowa«, którym dojść można do wylotu Smoczej Jamy. Również od Pisanej za zn. czerwonymi, minąwszy Jamę Obłazkową, dochodzi się do Groty Mylnej (pierwszorzędna jaskinia Tatrzańska). Od Jamy Obłazkowej za znakami niebieskimi w kilka minut dochodzi się do Groty Raptawickiej, do której wchodzi się wdół po drabinie. Od Źródła Lodowego za czerwonymi znakami dochodzi się w 45 min. do Okien Zbójnickich. — Droga: 6 klm. od Zakopanego ul. Kościeliską, Skibówkami a dalej szosą.

Dolina Chochołowska. Rozległa, piękna dolina, równoległa do doliny Kościeliskiej. — Droga: Z Zakopanego gościńcem, wiodącym do dol. Kościeliskiej, aż do ujścia tejże, dalej w bok droga jezdna prowadzi do samej doliny.

Willa „Gierlach“

Zakopane, Krupówki z ogródkiem od ulicy.

Pensyonat najbliższy kościoła.

Pokoje od 1·50 do 5 kor.; z utrzymaniem od 5 do 8 kor. na dobę.

Gubałówka (1123 m.). Pasmo górskie, zasłaniające Zakopane od półn. zachodu. Panoramiczny widok na całe Tatry. — D r o g i: 1) 1 godz. pieszo na szczyt do krzyża

Czarny staw Gąsienicowy.

drogą obok starego kościoła, przy ul. Kościeliskiej. 2) 1 godz. drogi jezdnej z Chramcówek obok Szpitala.

Galicowa Grapa (982 m.). Niewielkie wzgórze obok wsi Poronin. Widok ze szczytu na Tatry należy do naj-

Hotel i Restauracya

„STASZECZKÓWKA“

Zakopane, Krupówki 15.

Pokoje słoneczne i suche. — Oświetlenie elektryczne. Bilard piramidkowy. Kuchnia doskonała. Powozy i landa na miejscu. Ceny przystępne.

piękniejszych. Droga: Z Poronina od drogi przy kościele za zn. czerwonymi ścieżką w górę 40 min.

Morskie Oko (1393 m.). Najpiękniejsze jezioro Tatrzańskie. — Droga: 31 klm. od Zakopanego ($4^{1}/_{2}$ godz. jazdy) przez Bystre, Jaszczurówkę, Toporową, Cyrhlę (widok na Tatry). $3^{1}/_{2}$ g. drogi do podwójnego mostu kamiennego nad potokiem Roztoką ponad Wodogrzmotem Mickiewicza; stąd w 1 godz. do schroniska Tow. Tatrzańskiego nad Morskiem Okiem.

Z Morskiego Oka, przepłynąwszy łódką jezioro w 40 min. od południowego brzegu za znakami czerwonymi dochodzi się do Czarnego Stawu na Morskiem Okiem (1584 m.).

Krupówki 32.

w Hotelu Centralnym

Broszki,
Dewizki,
Breloki,
i wyroby
srebrne
polskie
pamiątkowe

Zegarki
Pierścionki,
Kolczyki
oraz
wszelkie
wyroby
jubilerskie

obok Hotelu „Morskie Oko“.

Dział informacyjny.

Komisya klimatyczna.

Uzdrowiskiem zarządza Komisya klimatyczna, która rządzi się swoim statutem. W skład jej wchodzą:

3 delegatów Namiestnictwa (pp. St. Matusiński, Dr J. Gawlik i J. Staszczyk).

3 delegatów Wydziału Krajowego (pp. Dr E. Brzeziński, Dr K. Dłuski i G. Zgleczewski).

1 naczelnik gminy Zakopane (p. J. Curuś).

2 delegaci Rady gminnej w Zakopanem (pp. Tchórzewski i J. Sieczka).

1 delegat lekarzy, posiadających w Zakopanem Zakłady lecznicze (Dr A. Chramiec).

1 delegat Tow. Tatrzańskiego (p. M. Zaruski).

1 lekarz Stacyi klimatycznej (Dr J. Żychoń).

1 delegat gości (p. K. Brzozowski).

Przewodniczącym Komisyi klimatycznej jest delegat Namiestnictwa, c. k. Koncepista Namiestnictwa p. St. Matusiński, który jest równocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Zadaniem komisyi w ogólności jest starać się o jaknajpomyślniejszy rozwój Stacyi klimatycznej, o wygody i rozrywki dla gości, oraz czuwać nad tem, aby uzdrowisko skądkolwiek szkody nie doznało. — Między innemi Komisya klimatyczna:

a) wymierza i pobiera taksy i opłaty w granicach oznaczonych § 19 statutu i w wyjątkowych razach uwalnia od obowiązku uiszczenia taks i opłat,

b) pośredniczy w zamawianiu i wynajmowaniu mieszkań,

c) czyni wnioski co do regulaminu najmu mieszkań, co do cen mieszkań i cenników w ogóle i prowadzi w tym celu księgę życzeń i zażaleń dla użytku gości.

d) czuwa nad wykonaniem ze strony Zwierzchności gminnej policyi miejscowej na terytoryum uzdrowiska, a zwłaszcza co do środków żywności w handlach i zakładach przemysłowych, jak piekarniach, rzeźniach, masarniach, restauracyach, mleczarniach i t. p. co do dobroci wody do picia, co do czystości i porządku zarówno na ulicach, plantach i ścieżkach spacerowych, jak i w podwórzach domów przeznaczonych dla gości, dalej co do bezzwłocznego tłumienia choroby zakaźnej, gdyby stwierdzono jej istnienie, co do obsługi gości przez furmanki i t. p.

Biuro Komisyi klimatycznej, w którem mieści się jednocześnie **biuro adresowe i informacyjne** otwarte od godz. 9—12 przed południem i od 3—6 po południu (ul. Krupówki, róg ul. Marszałkowskiej).

C. k. Inspektor Stacyi klimatycznej i przewodniczący Komisyi klimatycznej przyjmuje strony od 10—12 i od 4—5 w biurze Komisyi klimatycznej.

Lekarz Stacyi klimatycznej urzęduje w biurze Komisyi od 10—11.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku.

Taksa klimatyczna. Wysokość taksy wynosi:

a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny, złożonej przynajmniej z 3 członków, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i taksę opłaci naprzód za cały czas pobytu.

b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. tygodniowo od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt, aniżeli przez dwa tygodnie, lub zamierza płacić taksę co tygodnia.

c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny, jeżeli pobyt zgłasza na czas sezonowy t. j. dłuższy niż 6 tygodni i taksę zapłaci naprzód.

Kto jednak opłacił taksę za 6 tygodni, jest wolny od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym.

Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest rownocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu, prowadzącym do Poronina.

Dyrektorem Szpitala jest Dr J. Gawlik (chirurg). Kierownikiem oddziału izolacyjnego jest lekarz Stacyi klimatycznej Dr J. Żychoń.

Chorym ubogim udziela się porady lekarskiej codziennie od 9—10 rano. — Chorzy opłacają na I kl. po 4 koron dziennie od osoby, na II kl. po 1·60 h

Urząd gminny.

Gminą Zakopane, która jest co do granic większą od Stacyi klimatycznej, zarządza Zwierzchność gminna, wybrana przez Radę gminną, złożoną z 36 radnych. Z górą 20 z nich należy do miejscowej, góralskiej ludności.

Zwierzchność gminna zarządza obecnie policyą gminną.

Urząd gminny mieści się przy ul. Nowotarskiej.

Naczelnikiem gminy jest p. J. Curuś; przyjmuje on w godzinach od 9—12 i od 3—6 codziennie.

C. k. posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszówki.

Urząd parafialny, kościoły, klasztory.

Do parafii zakopiańskiej należy prócz gminy Zakopane gmina Kościeliska.

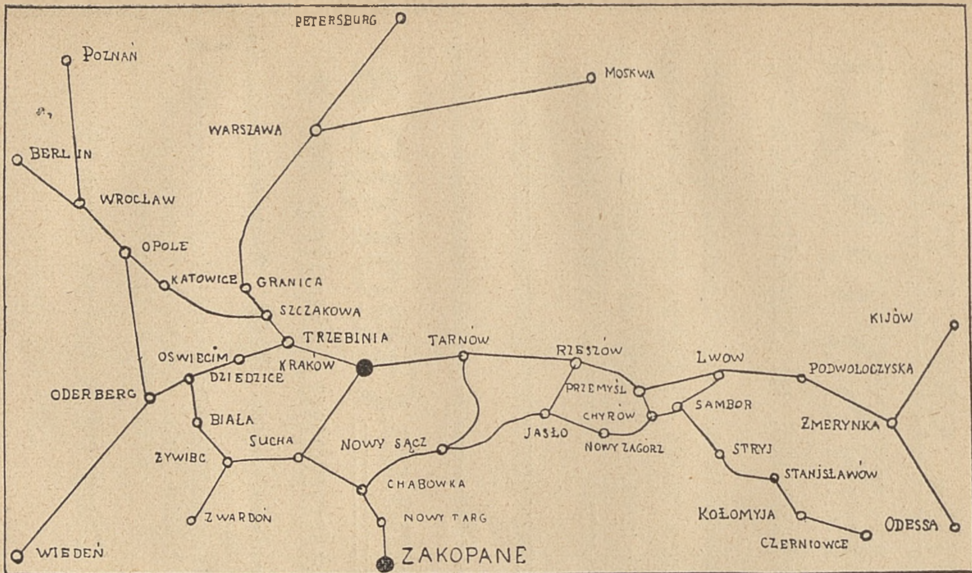
Proboszczem jest Ks. prałat K. Kaszelewski.

Urząd parafialny mieści się w probostwie obok kościoła; otwarty dla stron od 10—12.

Prócz kościoła parafialnego znajdują się w Zakopanem kościoły OO. Jezuitów na Górce, OO. Bernardynów na Bystrem, jest także stary kościół przy ul. Kościeliskiej i kaplica prywatna przy Zakładzie wodoleczniczym Dra A. Chramca.

Pod zarządem ks. proboszcza pozostaje ochronka, prowadzona przez SS. Felicyanki.

Na Łukaszówce mają swój klasztor SS. Służebnice Serca Jezusowego.

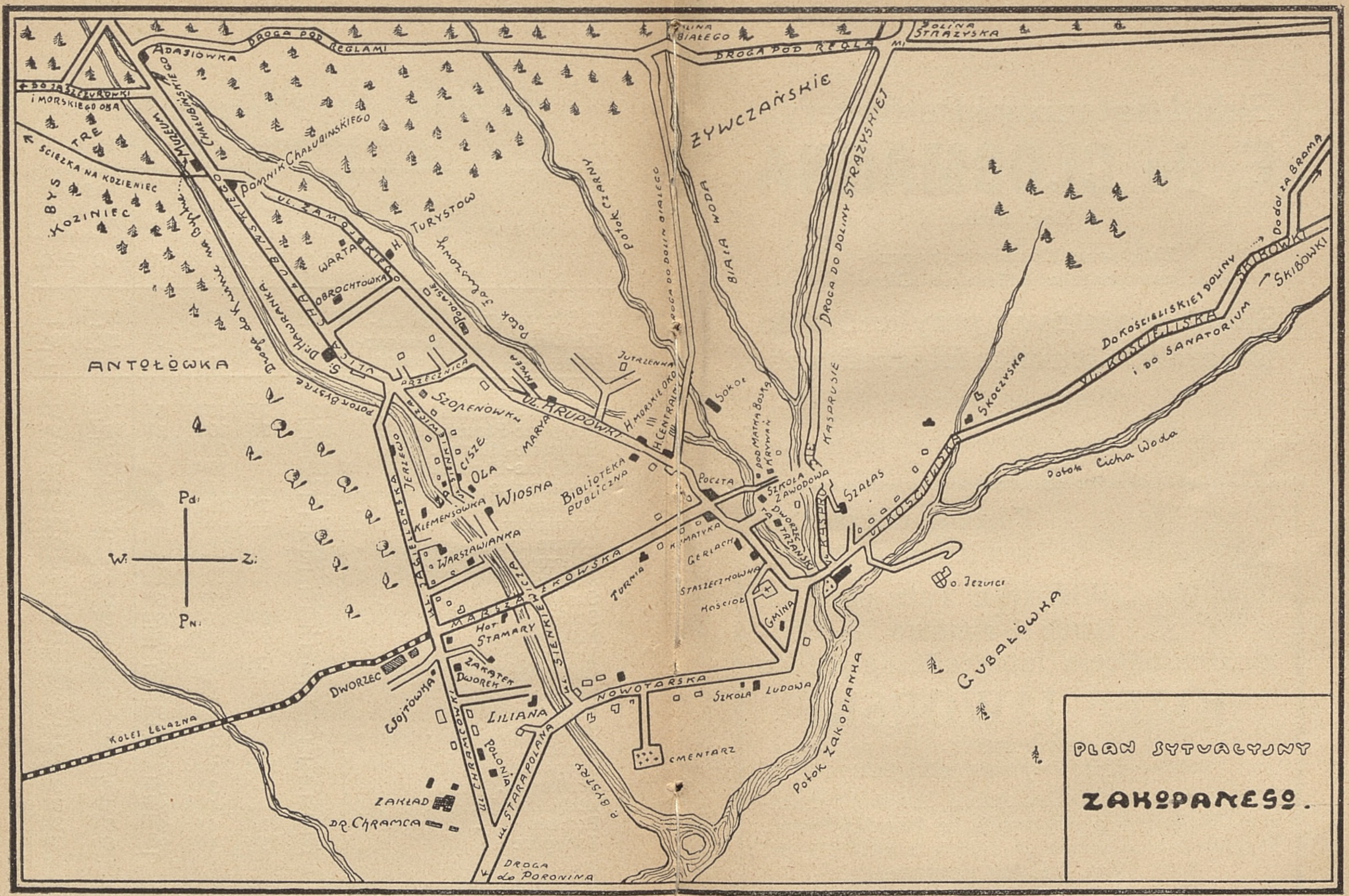

Zakopane odległe jest od Warszawy o 15 godzin jazdy, od Lwowa o 12 godz., od Wiednia o 13 godz., od Krakowa o 6, względnie o 4 godz. (pospiesznym).

Rozkład jazdy i połączenia.

Do Zakopanego.

Stacye	Od 15/VI do 31/IX				Od 1/X do 15/VI	
	P. O.	P. P.	P. O.	P. O.	P. O.	P. O.
Z Warszawy } do Krakowa przychodzi	11^{42}	—	9^{16}	—	11^{42}	—
Ze Lwowa } do Krakowa przychodzi	10^{10}	6^{49}	8^{45}	1^{27}	10^{40}	8^{45}
Z Wiednia } do Krakowa przychodzi	11^{42}	—	9^{46}	—	11^{42}	—
Kraków odchodzi	11^{52}	7^{15}	10^{30}	3^{45}	11^{52}	9^{02}
Podgórze-Płaszów . . .	12^{04}	7^{27}	10^{43}	3^{57}	12^{04}	9^{17}
Podgórze-Miasto	12^{09}	—	10^{48}	4^{04}	12^{09}	9^{24}
Podgórze-Bonarka . . .	12^{15}	—	10^{52}	4^{10}	12^{15}	9^{31}
Swoszowice	12^{23}	—	11^{00}	4^{20}	12^{23}	9^{39}
Skawina	12^{37}	7^{47}	11^{12}	4^{36}	12^{37}	9^{54}
Radziszów	12^{53}	—	—	—	12^{53}	10^{12}
Lencze	1^{05}	—	—	—	1^{05}	10^{25}
Kalwarya	1^{20}	8^{17}	11^{50}	5^{15}	1^{20}	10^{40}
Stronie	1^{43}	—	—	—	1^{43}	11^{08}
Skawce	2^{01}	—	12^{21}	5^{58}	2^{01}	11^{26}
Sucha	2^{16}	8^{52}	12^{43}	6^{13}	2^{16}	11^{41}
Maków	2^{43}	9^{10}	1^{22}	6^{53}	2^{43}	12^{23}
Jordanów	3^{16}	—	1^{49}	7^{24}	3^{16}	12^{55}
Chabówka	3^{36}	9^{15}	2^{06}	7^{42}	3^{36}	1^{13}
Rokiciny	4^{09}	—	2^{34}	8^{09}	4^{09}	1^{49}
Raba Wyżnia	4^{18}	10^{05}	2^{41}	8^{17}	4^{18}	1^{57}
Sieniawa	4^{37}	—	2^{53}	8^{30}	4^{37}	2^{10}
Lasek	5^{05}	—	3^{10}	8^{48}	5^{05}	2^{28}
Nowy Targ	5^{18}	10^{40}	3^{20}	8^{58}	5^{18}	2^{38}
Szaflary	5^{38}	—	3^{44}	9^{16}	5^{38}	2^{58}
Biały Dunajec	5^{55}	—	4^{02}	9^{33}	5^{55}	3^{15}
Poronin	6^{06}	11^{12}	4^{14}	9^{42}	6^{06}	3^{25}
Zakopane	6^{21}	11^{25}	4^{29}	9^{57}	6^{21}	3^{40}

PLAN SYTUACYJNY ZAKOPANEGO.

Rozkład jazdy i połączenia.

Z Zakopanego.

Stacye	Od 15/VI do 31/IX				Od 1/X do 15/VI	
	P. O.	P. P.	P. O.	P. O.	P. O.	P. O.
Zakopane	8^{20}	4^{00}	5^{15}	10^{00}	10^{15}	5^{15}
Poronin	8^{35}	4^{16}	5^{31}	10^{15}	10^{31}	5^{31}
Biały Dunajec	8^{44}	—	5^{40}	10^{24}	10^{40}	5^{40}
Szaflary	9^{01}	—	5^{57}	10^{41}	10^{57}	5^{57}
Nowy Targ	9^{10}	4^{46}	6^{07}	10^{51}	11^{07}	6^{07}
Lasek	9^{33}	—	6^{31}	11^{08}	11^{26}	6^{31}
Sieniawa	9^{50}	—	6^{50}	11^{26}	11^{45}	6^{50}
Raba Wyżnia	10^{06}	—	7^{04}	11^{40}	12^{00}	7^{04}
Rokiciny	10^{12}	—	7^{11}	11^{46}	12^{07}	7^{11}
Chabówka	10^{20}	5^{36}	7^{20}	11^{55}	12^{16}	7^{20}
Jordanów	10^{54}	—	8^{01}	2^{47}	12^{45}	8^{01}
Maków	11^{18}	6^{21}	8^{26}	3^{14}	1^{24}	8^{26}
Sucha	11^{30}	6^{31}	8^{37}	3^{25}	1^{35}	8^{37}
Skawce	—	—	9^{07}	3^{58}	2^{19}	9^{07}
Stronie	—	—	9^{25}	4^{24}	2^{45}	9^{25}
Kalwarya	12^{43}	7^{10}	9^{35}	4^{35}	2^{56}	9^{35}
Lencze	1^{00}	—	9^{53}	4^{53}	3^{18}	9^{53}
Radziszów	—	—	10^{04}	5^{04}	3^{30}	10^{04}
Skawina	1^{20}	7^{39}	10^{14}	5^{14}	3^{41}	10^{14}
Swoszowice	1^{35}	—	10^{29}	5^{33}	4^{07}	10^{29}
Podgórze-Bonarka	1^{43}	—	10^{37}	5^{41}	4^{17}	10^{37}
Podgórze-Miasto	1^{48}	—	10^{43}	5^{48}	4^{25}	10^{43}
Podgórze-Płaszów	1^{57}	8^{03}	10^{53}	5^{59}	4^{37}	10^{53}
Kraków	2^{04}	8^{10}	11^{00}	6^{07}	4^{45}	11^{00}
Do Warszawy (z Krakowa odchodzi)	6^{40}	9^{54}	—	9^{20}	6^{40}	—
Do Lwowa (z Krakowa odchodzi)	2^{53}	8^{38}	12^{10}	6^{13}	8^{33}	12^{10}
Do Wiednia (z Krakowa odchodzi)	2^{31}	9^{54}	12^{56}	7^{14}	6^{40}	12^{59}

Ceny biletów:

Do Krakowa: I kl. 16 kor. 40 h., II kl. 10 kor. 40 h., III kl. 6 kor. (pociąg osobowy).
" I kl. 21 kor. 30 h., II kl. 13 kor. 15 h., III kl. 7 kor. 80 h. (pociąg pospieszny).
Do Lwowa: I kl. 46 kor. 70 h., II kl. 28 kor. 80 h., III kl. 17 kor. 60 h. (pociąg osobowy).
" I kl. 62 kor. 60 h., II kl. 38 kor. 60 h., III kl. 23 kor. 70 h. (pociąg pospieszny).
Do Warszawy: I kl. 49 kor. 90 h., II kl. 30 kor. 10 h., III kl. 17 kor. 15 h.
Do Wiednia: I kl. 53 kor. 50 h., II kl. 32 kor. 80 h., III kl. 20 kor. na Kraków (pociąg osobowy).
" I kl. 65 kor. 60 h., II kl. 40 kor. 20 h., III kl. 24 kor. 70 h. (z Zakopanego do Krakowa osobowy, od Krakowa pospieszny).
" I kl. 70 kor. 50 h., II kl. 43 kor. 30 h., III kl. 26 kor. 50 h. (na Kraków pociąg pospieszny).
" II kl. 28 kor. 30 h., III kl. 17 kor. 60 h. pociąg osobowy na Żywiec.

Wagony bezpośrednie między Zakopanem i Krakowem kursują przez cały rok. W sezonie zimowym przy każdym pociągu idzie przynajmniej jeden wagon I i II kl., w sezonie letnim całe pociągi, przy innych po kilka wagonów I, II i III kl.

Rozwożeniem przesyłek kolejowych z dworca do domów zajmuje się Biuro przewozowe.

Taryfa opłat za jazdę powozikami i furkami.

ZA JAZDĘ	WÓZEK jedno K	WÓZEK jedno h.	WÓZEK dwu K.	WÓZEK dwu h.	POWÓZ jedno K.	POWÓZ jedno h.	POWÓZ dwu K.	POWÓZ dwu h.
Za jazdę do dworca lub z dworca kolei:								
do miejsc lub z miejsc w obrębie Stacyi .	—	60	1	—	1	—	1	60
do miejsc lub z miejsc położonych na Żywczańskiem, Skibówkach, Bystrem	1	—	1	60	1	50	2	50
do Sanatoryum w Kościeliskach . . .	2	—	3	20	3	—	5	20
Za jazdę na obszarze Stacyi klimatycznej:								
kurs na obszarze stacyi w dzień . . .	—	30	—	50	—	50	1	—
kurs na obszarze stacyi w nocy . . .	—	50	—	70	—	70	1	20
na Bystre do Adasiówki, na Żywczańskie, na Skibówki w dzień	—	60	—	80	—	80	1	50
w nocy	—	80	1	—	1	—	1	70
za każdy kwadrans czekania	—	20	—	40	—	30	—	50
Za jazdę według czasu:								
za każdy kwadrans na obsz. Stac. w dzień	—	30	—	50	—	50	1	—
za każdy kwadrans na obsz. Stac. w nocy	—	50	—	70	—	70	1	20
Za jazdę do miejsc oznaczonych:								
a) do Jaszczurówki, Kuźnic, Leśniarki, Olczy, Strążysk lub w kierunku odwr.	1	—	1	80	1	50	3	—
b) tamże z czek. $1/2$ godz. i z powrotem	1	40	2	40	2	10	3	60
a) do Poronina (stacya kolei) Sanatoryum lub w kierunku odwrotnym	1	80	2	60	2	20	3	60
b) tamże z czekaniem $1/2$ godz. i z powr.	2	40	3	20	2	80	4	20
za każdy kwadrans czekania . . .	—	20	—	40	—	30	—	50
a) do doliny Kościelisk (do Restauracyi) i z powrotem 1 dnia	5	—	8	—	7	—	12	—
b) do doliny Kościeliskiej (do »Pisanej«) i z powrotem 1 dnia	6	—	10	—	8	—	14	—
a) do Roztoki i z powrotem 1 dnia . .	8	—	12	—	12	—	16	—
a) do Morskiego Oka i z powr. 1 dnia	10	—	16	—	14	—	20	—
b) „ „ „ „ 2 dni	14	—	20	—	18	—	28	—
do doliny Chochołowsk. i z powr. 1 dnia	9	—	14	—	13	50	21	—
do Nowego Targu i z powr. 1 dnia . .	5	—	8	—	7	—	12	—
do Szczawnicy i z powrotem 2 dni . .	10	—	18	—	15	—	27	—
do Bialskich Grot i z powrotem 2 dni .	16	—	25	—	24	—	40	—
do Smokowców (Szmeks) i z powr. 2 dni	20	—	30	—	30	—	45	—

Za podjazd pod dom i czekanie, niedochodzące razem 10 min. nic się nie należy.
Za jazdę nocną uważa się od 1. października do końca marca jazdę od godz. 8 wiecz. do godz. 6 rano, w innych miesiącach zaś jazdę od godz. 10 wieczór do godz 5 rano.

Urząd pocztowy, telegraficzny i telefoniczny.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki, otwarty przez cały rok od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4. **w sezonie letnim** od 8 rano do 9 wieczorem.

Urząd telegraficzny i telefoniczny przy urzędzie pocztowym. Otwarty od 7 rano do 10 wieczorem. W niedzielę od 7 rano do 7 wieczorem.

Filia na dworcu kolejowym otwarta w tych samych godzinach, co i główny Urząd pocztowy.

Lekarze stale ordynujący, zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w nawiasie oznacza rok osiedlenia sie w Zakopanem).

Dr A. Chramiec, właściciel Zakładu wodoleczniczego ul. Chramcówki 11 (1886 r.).

Dr J. Gaik. ul. Stara Polana 17 (1893 r.).

Dr J. Żychoń, lek. St. klimat., ul. Nowotarska (»Szarotka« 1899 r.).

Dr J. Gawlik. chirurg. Dyrektor szpit. klimat., ul. Rynek 11 (1900 r.).

Dr E. Brzeziński, ul. Jagiellońska (1903 r.).

Dr J. Wieselmann, ul. Marszałkowska 2 (1905 r.).

Dr Z. Czaplicki, ul. Jagiellońska (»Stefa« 1906 r.).

Dr W. Kraszewski, ul. Krupówki (1907 r.).

Dr H. Wilczyński, »Łomnica« (1908 r.).

Dr A. Januszkowski, ul. Krupówki (»Nietota« 1909 r.).

Godziny ordynacyjne PP. lekarzy 3—5 po poł.

Dr T. Kasprzycki, dentysta, ul. Przecznica 23 w sezonie letnim.

Dr K. Dłuski, dyr. Sanatoryum ord. w godz. popołudniowych za poprzedniem telefonicznem porozumieniem.

Dr B. Dłuska, Sanatoryum, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od godz. 5—5$^1/_2$ po poł. lub za telefon. porozumieniem.

Oprócz **Sanatoryum Dra Dłuskiego**, znajduje się w Zakopanem małe sanatoryum dla chorych na płuca Drowej Hawrankowej, Dom Zdrowia »Pomoc Bratnia« dla niezamożnej uczącej się młodzieży i »Schronienie nauczycielskie«, Zakład wodoleczniczy Dra Chramca i lecznica chirurgiczna Dra Gawlika. Laboratoryum lekarskie mikroskopowe prowadzi Dr A. Kuczewski (ul. Sienkiewicza Dom Zdrowia »Pomoc Bratnia«).

Apteka i drogueryе. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71, prócz tego są 2 drogueryе, obie przy Krupówkach (patrz ogłoszenie str. 50).

Masażyści i kąpielowi oraz masażystki i kąpielowe, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów leczniczych według cennika: za nacieranie codziennie rano (wodą, lub przepisanym płynem) za tydzień 5 kor., za miesiąc 20 kor., za jednorazowe założenie opaski 75 h., za masaż częściowy 2 kor., za masaż ogólny 4 kor., za dyżur nocny przy chorym 6 kor., za dyżur dzienny przy chorym 6 kor., lub 4 kor. i utrzymanie. Zaopatrzeni oni są w legitymacye z cennikiem. Nie wolno im wykonywać żadnych zabiegów bez polecenia lekarza, mają oni posiadać do wykonania zabiegów białe fartuchy, a legitymacye i cennik na żądanie okazać. Spis ich znajduje się w biurze lek. Stacyi klimatycznej.

Akuszerki. W Zakopanem jest 5 egzaminowanych akuszerek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacyi klimatycznej i w Aptece.

Towarzystwa:

Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki 41.

Towarzystwo Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej »Pomoc Bratnia«, ul. Sienkiewicza

Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Rynek.

Towarzystwo rękodzielników »Gwiazda«, ul. Krupówki.

»Schronisko nauczycielek i nauczycieli«, ul. Chramcówki.

Towarzystwo Tatrzańskie, ul. Krupówki 14

Towarzystwo św. Salomei, »Skoczyska«.

Towarzystwo Ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.

Związek górali ul. Kościeliska (róg Kościelnej).

Kółko rolnicze, ul. Krupówki, vis à vis poczty.

Tow. zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis à vis starego Kościoła).

Towarzystwo »Sztuka podhalańska«, Szkoła zawodowa.

Koło zakopiańskie Tow. Szkoły ludowej.

Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (Biuro Kom. kl.).

Tow. Muzeum im Chałubińskiego, Muzeum Chałubińskiego.

Tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe, Biuro Towarzystwa tatrzańskiego.

Kasa Raiffeisena (Biuro Kom. klimat.)

Tow. »Kilim«, Krupówki.

Czytelnie:

Czytelnia Kom. klimat. mieści się przy Tow. Biblioteka publiczna, Krupówki 41. Bilet wstępu sezonowy 50 h.

Czytelnia Tow. Tatrzańskiego, ul. Krupówki 14. (wstęp tylko dla członków.

Muzyka.

Muzyka pod kierownictwem p. St. Czyżowskiego, dyrektora orkiestry Teatru miejskiego w Krakowie przygrywa w czasie sezonu letniego (lipiec i sierpień), od 9—11 rano i od 5—7 po popołudniu przy ul. Marszałkowskiej.

Hotele, sale balowe, pensyonaty i restauracye.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko i Sokół), kilka restauracyi i kilkadziesiąt pensyonatów (patrz ogłoszenia).

Szkoły.

C. k. Szkoła przemysłu drzewnego.
Krajowa szkoła koronkarska.
5 klasowa szkoła ludowa.
Nauka gimnastyki w Sokole.

Rzeczy godne widzenia.

Muzeum tatrzańskie im. T. Chałubińskiego. Otwarte codziennie od 9—1 i od 2—5 po poł., wstęp 20 h.

Instalacya wodociągowa pod Reglami.

Wystawa prac uczniów Szkoły rzeźbiarskiej i Szkoły koronkarskiej (w gmachach szkolnych).

Zakład wychowawczo-gospodarski w Kuźnicach.

Pomnik Dra T. Chałubińskiego.

Biura.

Biuro Tow. tatrzańskiego, ul. Krupówki 14, udziela informacyi co do wycieczek.

Biuro Tatrzańskiego Ochotniczego pogotowia ratunkowego, ul. Krupówki 14.

Biuro informacyjne i adresowe w Biurze Kom. klimatycznej.

ZAKOPANE

klimatischer Kurort in dem polnischen Tatra-Gebirge (Galizien).

Zakopane liegt auf einer mächtigen Talebene am Abhang des nördlichen Tátra-Gebirges. Vom Norden geschütz durch einen stattlichen Bergrücken »Gubałówka« mit Nadelholzwaldungen rings umgeben, von zahlreichen Quellbächen durchströmt, bietet eine herliche Landschaft dar.

Zakopane ist der beste Ausgangspunkt für Touristen, die dieses Hochgebirge, mit ewigem Eis, Gemsen, Murmeltieren, Edelweiss, Krummholz, Zirbelkiefer, und durch ganz eigentümlichen wilden Charakter ausgezeichnet, sehr gerne bezuchen und bewundern.

Heilfaktoren in Zakopane: Erregendes Klima mit alpinem Charakter, Luftdruk vermindert gleich 674 mm., Höhe ü. d. M. 867—1002. Kühlere Lufttemperatur, 10-jähriges Jahrestemperaturmittel +3° C. Verminderte relative Feuchtigkeit Staub-und Bakterienlosigkeit der Luft. Winterklima besitzt wichtige Vorteile — Windstille, gleichmässige Temperatur, bedeutende Insolation, Nebelfreiheit, dauernde Schneedecke, milder Uebergang zwischen Herbst, Winter und Frühling.

Wasserheilanstalt: Dr Chramiec, S a n a t o r i u m des Dr Dłuski und Dr Hawranek.

Das Spital in Zakopane mit einer Abteilung für ansteckende Krankheiten: Desinfektionsanstalt, Apotheke mit Mineralwasser-Niederlage.

Ordinierende Aerzte: Dr Brzeziński, Dr Czaplicki, Dr Chramiec, Dr Gaik, Dr Gawlik (Operateur), Dr Januszkowski, Dr Kraszewski, Dr Wilczyński, Dr Wieselmann, Dr Żychoń.

Indikationen: Neurasthenie, Hysterie, Basedow'sche Krankheit, nervöse Dyspepsie, Darmatonie, Malaria-Infektion, Chlorose-Anämie,

angeborene Kinderschwäche, Rekonvaleszenz nach verschiedenen Infektions-Krankheiten. Lungentuberkulose (nicht mit gross. Lungen Destruktions-Gewebe), tuberkulöse Anlage, Nachkur nach chirurgischen Operationen, bei Lymphdrüsen und Knochen-Tuberkulose, chronische, Spitzen-Katarrhe, Residuen nach Pneunomie und Pleuritis.

Kurtaxe per Saison 12 K. per eine Person, Familie von 3 Personen aufwärts 30 K. Für kürzeren Aufenthalt als 6 Wochen, wöchentlich 3 K. Per person und 6 K. per Familie.

Ortsbehörden: Bureau der klimatischen Kommission, Pfarramt, Gemeindeamt, Gendarmerie-Posten.

Hotels: »Grand Hotel Stamary«, »Morskie Oko«, »Pod Gewontem«, »Centralny«, »Staszeczkówka«, »Hotel Warszawski«.

Mährere Privat-Pensionen, komfortabel möbliert, wie auch zahlreiche Privatvillen und Bauerhäuser zu vermieten.

Preise: Im allgemeinen mässig. Pension von 5 K. aufwärts per Tag. In Hotels Zimmer von 2 K. aufwärts.

Konzerte. Tátra-Museum. Post, Telegraphenamt und Telephon. Führer und Träger mit festgesetzten Preisen. Alle Informationen über Ausflüge und Bergbesteigungen erteilt das Bureau des »Tátra-Vereines«. Saison dauert das ganze Jahr.

Adresse: Zakopane, Klimatische Kommission (erteilt auch alle gewünschten Auskünfte).

Zakopane

Station climatérique dans les Tatry polonaises en Galicie.

Zakopane est situé dans une grande et vaste vallée de la région subalpine. Ce village est le plus élevé sur le versant septentrional des Tatry. Il est garanti au nord par une chaîne de monticules, la Gubałówka, et est entouré par des forêts de pins et de sapins.

Zakopane est le rendez-vous des nombreux touristes, qui aiment à faire des excursions aux sommets rocheux des Tatry, où ils trouvent les neiges éternelles, le pin rampant, le cèdre des Tatry, les Edelweis, les chamois et les marmottes.

La valeur de Zakopane comme station climatérique, est estimée depuis longtemps. Son climat alpin, sa basse pression atmospherique (674 mm.) sa grande elévation audessus du niveau de la mer (867 à 1002 mètres), sa température fraîche dont la moyenne des 10 dernières années est de +5° C., la forte insolation, le peu d'humidité relative et la pureté absolue de l'air — sont appréciés à juste titre par les malades et par les médecins. La température en hiver est assez douce et grâce à la tranquillité relative de l'air, les froids même de —10° à — 15° C. sont peu sensibles, l'intensité des rayons solaires étant considérable.

Hôtels et pensions voir les annonces.

Prix: Dans les pensions, logement, nourriture, service compris depuis 5 couronnes par jour;

Musée des Tatry, quelques cabinets de lecture, poste, télégraphe, télephone. En été concert au parc.

Informations pour excursions au bureau de la Société des Tatry. La saison dure toute l'année.

Adresse: Zakopane, La Commission climatérique (fournit toutes les informations nécessaires).